

Kwart huwelijken eindigt in scheiding

Niet meer samen

Eén op de vier huwelijken eindigt in een scheiding. Twee keer zoveel vrouwen als mannen dienen een verzoek tot echtscheiding in.

Jaarlijks passeren 30 à 35 duizend scheidingsaktes. Vroeger was overspel één van de weinige geldige redenen om te scheiden. In 1971 is duurzame ontwrichting van het huwelijk als grond voor echtscheiding in de wetgeving opgenomen. Vanaf dat moment schoot het aantal echtscheidingen omhoog. De invoering van een uitkering aan gescheiden moeders verlaagde de drempel om moeder van een éénoudergezin te worden, waardoor de stijging van het aantal echtscheidingen aanhield, zij het in een iets langzamer tempo.

Stabiele huwelijken

Na 25 jaar huwelijk is acht procent van de huwelijken die tussen 1945 en 1955 zijn gesloten geëindigd in een echtscheiding. Van de paren die in 1970 getrouwd zijn, is een kwart eeuw later twintig procent uit elkaar.

Tegenwoordig is de kans op echtscheiding ongeveer een kwart. Voor de toekomst wordt geen grote stijging meer verwacht. Een belangrijke reden hiervoor is dat hedendaagse huwelijken anders tot stand komen dan vroeger. Bij de huwelijken van de jaren vijftig zijn de echtgenoten meestal meteen 'uit huis'

getrouwd. Dit was de gangbare manier voor kinderen om zelfstandig te leven en een seksuele relatie aan te gaan. Tegenwoordig kiezen veel jongeren ervoor om eerst een paar jaar op zichzelf te wonen. Vervolgens gaan ze met hun vriend of vriendin samenwonen. Pas als ze erg zeker van elkaar zijn of als wordt gedacht aan kinderen, wordt de stap naar het huwelijk overwogen. Een huwelijk is tegenwoordig dus een vrij stabiele relatie.

Gebrek aan interesse

De meest genoemde redenen om te scheiden zijn een gebrek aan communicatie en het niet meer met elkaar kunnen opschieten. Acute probleemsituaties als seksuele, financiële en verslavingsproblemen en een buitenechtelijke relatie spelen minder vaak een rol. Zulke problemen zijn overigens voor vrouwen vaker dan voor mannen een reden om bij de partner weg te gaan. Onenigheid over het wel of niet krijgen van kinderen is iets wat meestal geen grote spanningen creëert, hoewel het toch nog bij één op de tien scheidingsgevallen een rol heeft gespeeld. Vooral voor kinderloze paren kan dit een reden zijn om te relatie te beëindigen.

Hoge eisen

De toegenomen onderwijsdeelname van meisjes en de stijging van het onderwijsniveau van vrouwen hebben geleid tot een grotere economische zelfstandigheid en tot uitstel van relatievorming. Ook hebben hoogopgeleide vrouwen een hogere echtscheidingskans dan laagopgeleide. Hoogopgeleide vrouwen noemen veel minder redenen om te scheiden dan laagopgeleide vrouwen, terwijl ze vaker scheiden. Stellen hoogopgeleide vrouwen hoge eisen aan de relatie? Omdat ze economisch vrij onafhankelijk zijn, kunnen ze als de partner in hun ogen niet voldoet de drempel om te scheiden vrij makkelijk nemen. Lager opgeleide vrouwen blijven langer doormodderen, ook al zijn ze niet zo tevreden met hun relatie. Hierdoor is het mogelijk dat op allerlei terreinen de problemen oplopen maar dat deze vrouwen desondanks de stap om te scheiden niet durven nemen.

Tweede kans

Van de eerste huwelijken eindigt een kwart in echtscheiding, van de tweede huwelijken bijna de helft. Met name als het huwelijk nog van vrij recente datum is, loopt het veel vaker spaak bij degenen die voor de tweede keer zijn getrouwd. Mogelijk hebben mensen die al een echtscheiding achter de rug hebben minder vertrouwen in het welslagen van de nieuwe relatie en zijn ze minder bereid om water bij de wijn te doen als zich problemen voordoen. In ieder geval zullen ze, gezien hun eerdere ervaring, niet geneigd zijn om koste wat het kost echtscheiding te voorkomen. Ook persoonlijkheidskenmerken kunnen een rol spelen. Mensen die zich moeilijk kunnen aanpassen aan een ander, zullen zowel in de eerste als in volgende relaties moeilijk zijn om mee samen te leven.

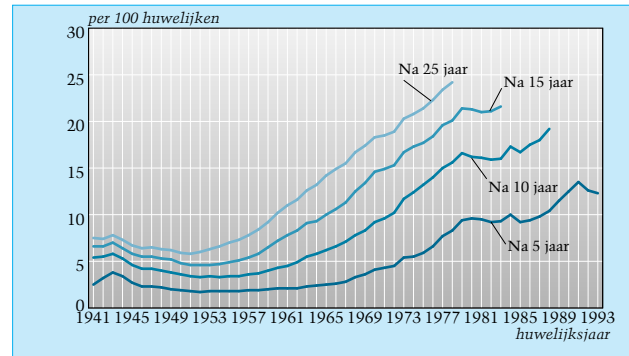
Kinderen

Kinderloze huwelijken lopen vaker uit op een scheiding dan huwelijken met kinderen. Vooral als het huwelijk nog vrij pril is en de kinderen jong, zijn de verschillen groot. Paren zonder kinderen die het vijfde huwelijksjaar ingaan, scheiden twee keer zo vaak als paren met kinderen. Na 12,5 jaar huwelijk maakt het voor de echtscheidingskans niet meer zoveel uit of er kinderen bij betrokken zijn. Kinderloze paren hebben een kans van 35 procent op echtscheiding, echtparen met één kind 25 procent en paren met twee kinderen 20 procent.

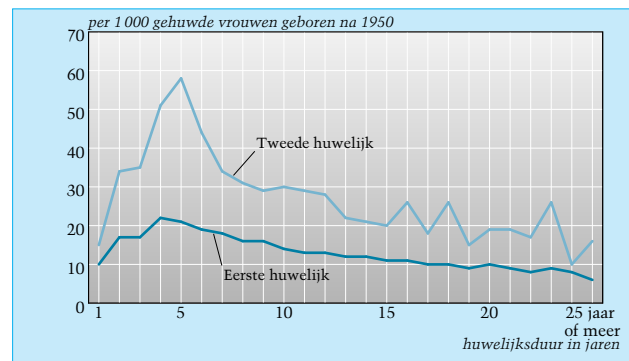
De conclusie ligt dan voor de hand dat kinderen goed zijn voor een huwelijk. Maar dat is niet waar. Aannemelijker is het om te stellen dat de kans op kinderen bij een goede relatie groter is dan bij een slechte. Kinderloze paren die een problematische relatie onderhouden, zullen immers huiverig zijn om kinderen te krijgen. Deze relaties zullen eerder eindigen in echtscheiding. Daarnaast kan het hebben van kinderen ook een bindend effect hebben op de ouders.

Arie de Graaf, Mila van Huis en Andries de Jong

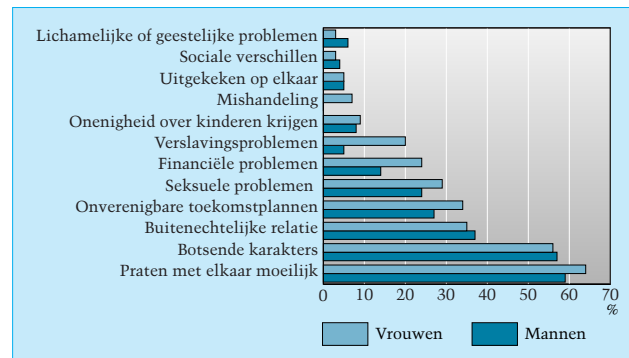
Echtscheidingen

Echtscheidingen naar eerste of tweede huwelijk

Redenen om te scheiden

Echtscheidingen naar kindertal

